

Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις

«Ἐντολή γάρ Κυρίου μὴ σιωπᾶν ἐν καιρῷ κινδυνευούσης Πίστεως. Λάλει γάρ, φησί, καὶ μὴ σιώπα... Διὰ τοῦτο ἀγάγῃ ὁ τάλας, δεδουκῶς τὸ Κριτήριον, λαλῶ».

(Ὁσ. Θεοδώρου Στουδίτου, PG 99, 1321)

*Ἱερομονάχου π. Σεραφεῖμ Ρόουζ
ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 25ετίας ἀπὸ τῆς ὀσιακῆς κοιμήσεώς του
(† 20.8.1982)*

Ἡ Βασιλικὴ Ὁδὸς*

Γνησίᾳ Ὁρθοδοξίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα τῆς Ἀποστασίας

Ο **ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ** π. Σεραφεῖμ, κατὰ κόσμον Εὐγένιος Ρόουζ, ἐγεννήθη τὸ 1934 ἀπὸ γονεῖς Προτεστάντας εἰς τὴν Καλιφόρνιαν τῶν Η.Π.Α. Ἐσπούδασεν εἰς τὸ Κολλέγιον Πομόνα τοῦ Λὸς Ἄντζελες καὶ ἐπῆρε Μάστερ ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Μπέρκλυ εἰς Καλιφόρνιαν.

Φύσις φιλόσοφος, διψῶσα διὰ τὴν Ἀλήθειαν, μετὰ μακρὰν περιπλάνησιν ἀναζητήσεων ἀνεκάλυπεν αὐτὴν ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ἁγίας Ὁρθοδοξίας, τὴν ἠσπάσθη ἐκθύμως (1961) καὶ ἀφιερῶθη κυριολεκτικῶς εἰς Αὐτήν. Εἰς τοῦτο συνετέλεσε τόσον ἡ βαθεῖα μελέτη τῶν ἔργων τοῦ μεγάλου Ρώσου συγγραφέως Θ. Ντοστογιέφσκυ, ὅσον καὶ ἡ γνωριμία καὶ σύνδεσις του μετὰ τοῦ τότε ἀποφοίτου τοῦ Θεολογικοῦ Σεμιναρίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος, εἰς τὸ Τζόρνταν-βιλ τῆς Νέας Ὑόρκης, Γκλέμπ Ποντομοσένσκυ, τοῦ μετέπειτα συνασκητοῦ αὐτοῦ π. Γερμανοῦ.

Τὸ 1963 ἱδρυσαν τὴν Ἀδελφότητα τοῦ «Ἁγίου Γερμανοῦ Ἀλάσκας» με ἱεραποστολικὰς προοπτικὰς. Τὸ 1965, με τὴν εὐλογίαν τοῦ πνευματικοῦ των πατρὸς, τοῦ ἀγιωτάτου Ἀρ-

χειρισκόπου Σάν Φραντσίσκο Ιωάννου Μαξίμοβιτς († 1966)¹, ἤρχισαν τὴν ἔκδοσιν τοῦ γνωστοῦ περιοδικοῦ «Ὁρθόδοξος Λόγος» (Orthodox Word). Ἡ ἔκδοσίς του ἦτο ἕνας πραγματικὸς ἄθλος, ἄν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, ὅτι μέχρι τὸ 1981 ἐτυπώνετο μὲ χειροκίνητον τυπογραφεῖον καὶ μὲ στοιχειοθεσίαν διὰ τῆς χειρός. Τὸ 1969 ἱδρυσαν τὴν Ἱερὰν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ Ἀλάσκας εἰς τὴν Πλατίνα, ἐρημικὴν περιοχὴν τῆς Β. Καλιφορνίας, καὶ τὸ 1970 ἔλαβον τὸ σχῆμα τῶν Μοναχῶν.

Ὁ Εὐγένιος Ρόουζ (ἀριστερὰ) μὲ τοὺς ἀναδόχους του.

Οἱ Μοναχοὶ Σεραφεῖμ καὶ Γερμανὸς μετὰ τὴν κουρὰν αὐτῶν.

Ὁ π. Σεραφεῖμ, κατόπιν εὐλογίας, ἐζήσεν εἰς μίαν μικρὰν καλύβην μὲ αὐστηροτάτην ἄσκησιν, προσευχόμενος, μελετῶν καὶ συγγράφων ἕως τοῦ 1977, ὅταν ἐχειροτονήθη Ἱερεὺς ὑπὸ τοῦ ἐναρέτου Ἐπισκόπου τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς Σηάτλ τῶν Η.Π.Α. Νεκταρίου († 1986), ἐνὸς μαθητοῦ τοῦ περιφήμου τελευταίου Στάρετς τῆς Ὀπτινα Ὁσίου Νεκταρίου († 1928). Ἐκτοτε, εἰργάσθη περισσότερο ἱεραποστολικῶς ἕως τῆς ὀσιακῆς αὐτοῦ τελευτῆς, τὴν 20ὴν Αὐγούστου τοῦ 1982, εἰς ἡλικίαν μόλις 48 ἐτῶν.

Ὁ π. Σεραφεῖμ συνεδύαζεν ἄρμονικῶς εἰς τὸ πρόσωπόν του τὴν ἐκπληκτικὴν διὰ τὰς ἡμέρας μας ἄσκησιν, μὲ τὴν ἀοργησίαν, τὴν πραότητα, τὴν ταπεινώσιν, τὴν σιωπὴν, τὴν ἀδιάλειπτον προσευχὴν, τὴν βαθεῖαν ἀγάπην καὶ τὴν πνευματικὴν διάκρισιν.

«Προσφάτως ἕνας Μοναχὸς ἀπὸ τὴν Σερβίαν ἐγράψεν: “Ὁ Ἀθωνίτης ἡσυχαστὴς καὶ εἰσηγητὴς τῆς καρδιακῆς προσευχῆς Ἐπίσκοπος Ἀμφιλόχιος εἶπε μίαν φορὰν, ὅτι ὁ π.

Σεραφεὶμ ἠξιώθη τοῦ μεγαλυτέρου χαρίσματος, τοῦ ὁποίου εἶναι δυνατὸν ἕνας ἄνθρωπος νὰ ἀξιωθῆ ἐπὶ τῆς γῆς: τοῦ χαρίσματος τῆς πνευματικῆς διακρίσεως»².

Ἰδιαιτέρως διεκρίνετο διὰ τὸ χάρισμα τοῦ λόγου καὶ τῆς σοφίας, τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖται τόσον ἀπὸ ὅσους ἐγνώρισαν αὐτόν, ὅσον καὶ ἀπὸ τὰς πολυαρίθμους συγγραφάς του, μέγα μέρος τῶν ὁποίων παραμένει εἰσέτι ἀνέκδοτον. Εἰς αὐτὰ «εὐρίσκομεν ὄχι μόνον τὴν βαθεῖαν μόρφωσιν καὶ τὸν πλοῦτον τῶν γνώσεών του, ἀλλὰ τὸ ἀείζωον καὶ ἀνθηρὸν πνεῦμα καὶ τὴν χάριν τῶν θεοφόρων Πατέρων μας, τὸν “νοῦν Χριστοῦ”, τὴν ἰσχυρὰν ὄθησιν διὰ μίαν ζωὴν ὑψηλὴν καὶ πλήρως ἀφιερωμένην εἰς τὸν Ζωοδότην Σωτῆρα μας»³, τὴν ἀποκαλυπτικὴν καὶ προφητικὴν διάστασιν τῆς Ἁγίας Πίστεώς μας.

Ἡ πολυγλωσσία του, ἰδίως ἡ βαθεῖα γνώσις τῆς Ρωσικῆς, τὸν ὄθησεν εἰς μίαν πολλὴν ἀξιόλογον μεταφραστικὴν ἐργασίαν, διὰ τὴν γνωστοποίησιν τῶν Πατερικῶν θησαυρῶν εἰς τὸν Νέον Κόσμον. «Ὁ π. Σεραφεὶμ στὴ σύντομη ζωὴ του πρόσφερε τὸν ἑαυτό του γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ σωτηρία τῶν συνανθρώπων του. Ἡ κηρυκτικὴ του διακονία βοήθησε πολλοὺς νὰ βροῦν τὸ δρόμο γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία καὶ τὴ σωτηρία τους, ἐνῶ ἡ συγγραφικὴ του δραστηριότητα περιλαμβάνει ἑκατοντάδες ἄρθρων καὶ δεκάδα βιβλίων πὸ μαρτυροῦν τὴν ἀγωνία του γιὰ τὴ διατήρησιν καὶ διάδοσιν τῆς γνήσιας, παραδοσιακῆς Ὁρθοδοξίας»⁴.

Ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ ἀγωνία του, ὡς καὶ ὁ ὑγιῆς καὶ ἀγνὸς ζῆλος του ἦσαν ἐκεῖνα, τὸ ὁποῖα τὸν προέτρεψε σὺν τοῖς ἄλλοις νὰ γράψῃ καὶ τὸ ἀκόλουθον ἄρθρον. Ἡ ἀγάπη του διὰ τὴν ὀρθὴν Πίστιν, ἡ ὁποία ἐκφράζεται εἰς αὐτὸ καὶ ἐκ παραλλήλου ἡ συνοχὴ καὶ θλίψις του ἀπὸ τὴν διαφαινομένην τάσιν εἰς τοὺς παραδοσιακοὺς γνησίους Ὁρθοδόξους (Ἀμερικῆς, Ἑλλάδος κ.ά.) ἐνδὸς ὑπερμέτρου ζήλου ἀκραίων

Ὁ π. Σεραφεὶμ μὲ τὸν Ἐπίσκοπον Νεκτάριον μετὰ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ εἰς Πρεσβύτερον.

τάσεων, με πολὺ ὀδυνηρὰ ἀποτελέσματα εἰς ἐκκλησιολογικὸν καὶ πρακτικὸν ἐπίπεδον, ἐκτίθενται με σαφήνειαν, λιτότητα καὶ βαθύτητα, ἡ δὲ ἐπικαιρότης τοῦ ἄρθρου διατηρεῖται ἀδιάπτωτος, καίτοι παρήλθον περίπου τριάκοντα ἔτη ἀπὸ τῆς συγγραφῆς του (1976).

Ὁ ἱερός ἀγὼν τῆς Πίστεως διὰ νὰ εὐδοwhῆ, θὰ πρέπει νὰ τεληται «καλῶς» καὶ «νομίμως». Τὸ πλέον σημαντικὸν εἶναι ἡ διαφύλαξις καὶ διατήρησις τῆς Πίστεως ἐκ τοῦ ὑπόουλου μολυσμοῦ τῆς αἰρέσεως, καὶ ἡ μαρτυρία περὶ Αὐτῆς Πατερικῶς, Παραδοσιακῶς καὶ Ὁρθοδόξως. Δὲν θὰ πρέπει νὰ ἀμαυροῦνται τὸ μήνυμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐνστάσεως τῶν ἐμμενόντων εἰς τὰ Πάτρια ἐξ αἰτίας ἀκρίτων ἐνεργειῶν καὶ ἀδοκίμων θέσεων.

Ἡ ὁδὸς τῆς μετριοπαθείας, ἡ Βασιλικὴ Ὁδός, τὴν ὁποίαν ὁ μακαριστὸς π. Σεραφεῖμ ἐξέλεξε καὶ ἠκολούθησε με συνέπειαν εἰς θέματα Πίστεως, δὲν ἦτο εἰς ὅλους ἀρεστή.

Πολλοί, ἀνήκοντες εἰς τὰς «ἐπισήμους» ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, τὰς ἐνεχομένας εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν, ἐθεώρουν αὐτὸν ὡς ἓνα «ἐπικίνδυνον φανατικόν», καίτοι ἐθαύμαζον τὸ πνευματικὸν μεγαλεῖον του καὶ ἐπήνουν τὴν κατὰ τὰ ἄλλα ἀναμφίλεκτον συνεισφορὰν του. Ἔτεροι, διακρινόμενοι διὰ τὸν «οὐ κατ' ἐπίγνωσιν ζῆλον» των κατηγοροῦν αὐτὸν ὡς προδότην τῆς Ὁρθοδοξίας!⁵

Αὐτὸς ἦτο πάντοτε ὁ «κλῆρος», ὅσων ἠκολούθουν τὴν βασιλικὴν ὁδὸν τῆς μετριοπαθοῦς διακριτικότητος...

Τὸ παρὸν ἄρθρον ἄς θεωρηθῆ ὡς ἐλάχιστον μνημόσυνον τοῦ μακαριστοῦ π. Σεραφεῖμ, συμπληρουμένων μάλιστα ἐφέτος εἴκοσι πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς ὀσιακῆς κοιμήσεώς του, ὁ δὲ ἅγιος καὶ διακριτικὸς ζῆλος του ἄς ἀποτελῆ φωτεινὸν παράδειγμα δι' ἡμᾶς καὶ αἱ ἅγαι προσευχαί του ἄς μᾶς καθοδηγοῦν εἰς τὴν «Βασιλικὴν Ὁδόν».

Ἡ Βασιλικὴ Ὁδὸς

Γνησίᾳ Ὁρθοδοξίᾳ

εἰς τὸν αἰῶνα τῆς Ἀποστασίας⁶

«Καθὼς λέγουσιν οἱ Πατέρες, αἱ ἀκρότητες ἐκατέρων τῶν μερῶν, ἐπίσης βλάπτουσι...» «καταλιμπάνοντα (τὸν ἄνθρωπον) τὴν ἐφ' ἐκάτερα μέρη ὑπερβολήν», «ὁδῶ βασιλικῇ βαδίζειν...»⁷

α) «Ὁ διάβολος ἀγωνίζεται νὰ μετατρέψῃ τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἓνα “Οἰκουμενικὸν” ὄργανισμὸν»

Οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ ζοῦν σήμερον εἰς ἓνα ἐκ τῶν κρισιμωτέρων καιρῶν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἐχθρὸς τῆς ἀνθρωπίνης σωτηρίας, ὁ διάβολος, ἐπιτίθεται εἰς ὅλα τὰ μέτωπα καὶ ἀγωνίζεται δι' ὅλων τῶν μέσων, ὄχι μόνον διὰ νὰ ἀποσπάσῃ πιστοὺς ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας τῆς ὑποδειχθείσης ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ ἀκόμη διὰ νὰ κατακτίσῃ τὴν ἰδίαν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, εἰς πείσμα τῆς ὑποσχέσεως τοῦ Σωτήρος⁸, καὶ διὰ νὰ μετατρέψῃ αὐτὸ τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἓνα «οἰκουμενικὸν» ὄργανισμὸν, προετοιμάζων τὴν ἔλευσιν τοῦ ἰδικοῦ του ἐκλεκτοῦ, τοῦ Ἀντιχρίστου, τοῦ μεγάλου παγκοσμίου κυβερνήτου τῶν ἐσχάτων χρόνων.

Βεβαίως, γνωρίζομεν ὅτι αὐτὴ ἡ προσπάθεια τοῦ Σατανᾶ **θα ἀποτύχῃ**· ἡ Ἐκκλησία **θα εἶναι ἡ Νύμφη** τοῦ Χριστοῦ ἀκόμη καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ κόσμου καὶ **θα συναντήσῃ τὸν Νυμφίον** Χριστὸν εἰς τὴν Δευτέραν Παρουσίαν του ἀγνῆ καὶ ἀμόλυντος ἀπὸ τὴν μοιχαλίδα ἔνωσιν μὲ τὴν ἀποστασίαν τοῦ αἰῶνος τούτου. Ἀλλὰ **τὸ μέγα ἐρώτημα** τῆς ἐποχῆς μας, τὸ ὁποῖον ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἀντιμετωπίζουν, εἶναι βαρυσήμαντον· ἡ Ἐκκλησία **θα παραμείνῃ, ἀλλὰ πόσοι ἐξ ἡμῶν **θα εἶναι ἐν Αὐτῇ****, ἔχοντες ἀνθέξει εἰς τὰς ἰσχυρὰς ἀποπείρας τοῦ διαβόλου νὰ μᾶς ἀπομακρύνῃ ἐξ Αὐτῆς.

β) «Καιροὶ ἀκόμῃ χειρότεροι καὶ πλέον ἐπικίνδυνοι» ἀπὸ ἐκείνους τοῦ Ἁγίου Μάρκου Εὐγενικοῦ

ΟΙ ΚΑΙΡΟΙ μας ὁμοιάζουν πολὺ μὲ ἐκείνους τοῦ Ἁγίου Μάρκου τῆς Ἐφέσου κατὰ τὸν ΙΕ΄ αἰῶνα, ὅταν ἐφαίνετο ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἦτο ἐτοίμη νὰ διαλυθῆ ἐντὸς τῆς ἀνιέρου Ἐνώσεως μετὰ τῶν Λατίνων.

Ὅχι, οἱ καιροὶ μας εἶναι **ἀκόμῃ χειρότεροι καὶ πλέον ἐπικίνδυνοι** ἀπὸ ἐκείνους· διότι, τότε ἡ Ἐνωσις ἦτο μία πρᾶξις ἐπιβληθεῖσα **διὰ τῆς βίας ἔξωθεν**, ἐνῶ τώρα ὁ Ὁρθόδοξος λαὸς ἔχει ἀπὸ μακροῦ προετοιμασθῆ διὰ τὴν ἐγγίζουσαν **«οἰκουμενικὴν» συγχώνευσιν ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν καὶ θρησκειῶν** διὰ δεκαετιῶν χαλαρότητος, ἀδιαφορίας, κοσμικότητος καὶ παραδόσεως εἰς τὸ ὀλέθριον ψεῦδος, ὅτι «τίποτε δὲν μᾶς χωρίζει οὐσιαστικῶς» ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων, οἵτινες αὐτοαποκαλοῦνται Χριστιανοί.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐπέζησε τῆς ψευδοῦς Ἐνώσεως τῆς Φλωρεντίας καὶ μάλιστα ἐγνώρισε μίαν ἐποχὴν ἐξωτερικῆς εὐημερίας καὶ ἐσωτερικῆς πνευματικῆς ἀκμῆς μετὰ ἀπὸ αὐτήν· ἀλλὰ, μετὰ τὴν νέαν ψευδῆ Ἐνωσιν, ἡ ὁποία ἐπιδιώκεται τώρα μὲ ὄλον ἐν αὐξανομένην ὀρμὴν, **ἄρα γε θὰ ἐπιζήσῃ ἡ Ὁρθοδοξία πέραν ἀπὸ τὰς κατακόμβας καὶ τὴν ἔρημον;**

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δέκα καὶ πλέον τελευταίων ἐτῶν, κάτω ἀπὸ τὴν **καταστροφικὴν «οἰκουμενικὴν» πορείαν**, ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἀθναγόρου καὶ τοῦ διαδόχου του, αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἔχουν ἤδη πλησιάσει ἐπικινδύνως εἰς **πλήρες ναυάγιον**.

Ἡ πρόσφατος «οἰκουμενικὴ» δήλωσις τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, «Ἡ Ὁμολογία Θυατείρων» (The Thyateira Confession)⁹, εἶναι ἤδη σαφῆς ἀπόδειξις τοῦ πόσον πολὺ ἔχει ἀπωλεσθῆ ἡ Ὁρθόδοξος συνείδησις ὑπὸ τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἦτο κάποτε ἡ πρώτη μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς ἀληθείας τοῦ Χριστοῦ· αὐτὸ τὸ **ζοφερόν κείμενον** μόνον, ἀποδεικνύει πόσον πλησίον οἱ ἱεράρχαι τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔχουν τώρα ἔλθει εἰς τὸ νὰ ἀπορροφηθοῦν ἐντὸς τοῦ ἑτεροδόξου «Χριστιανισμοῦ» τῆς Δύσεως, ἀκόμῃ καὶ πρὸ τῆς ἐπισήμου Ἐνώσεως, ἡ ὁποία ἤδη προετοιμάζεται.

γ) «Αί ρίζαι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ»

ΑΙ ΡΙΖΑΙ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ τῆς σήμερον εἰς τὰς Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας ἀνευρίσκονται εἰς τὸν **νεωτερισμὸν καὶ μοντερνισμὸν ἐνίων ἱεραρχῶν τοῦ 1920.**

Εἰς τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν τὰ ρεύματα ταῦτα παρήγαγον πρῶτον, τὸ κίνημα τῆς «Ζώσης Ἐκκλησίας», τὸ ὁποῖον, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Κομμουνισμοῦ, προσεπάθησε νὰ ἀνατρέψῃ τὸν Πατριάρχην Τύχωνα καὶ νὰ «μεταρρυθμίσῃ» τὴν Ἐκκλησίαν μὲ ἕνα ριζικῶς Προτεσταντικὸν τρόπον, καὶ ἔπειτα, ὡς ἕνα πλεόν «συντηρητικὸν» διάδοχον τῆς «Ζώσης Ἐκκλησίας», τὸν Σεργιανιστικὸν ἐκκλησιαστικὸν ὀργανισμὸν (τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας), ὁ ὁποῖος ἔδωσε πρωταρχικὴν ἔμφασιν εἰς τὴν πολιτικὴν πλευρὰν τῆς συμφιλιώσεως μὲ τὴν Κομμουνιστικὴν ἰδεολογίαν καὶ σκοποὺς (συμφώνως μὲ τὴν ἀχρεΐαν «Δήλωσιν»/ («Declaration») τοῦ Μητροπολίτου Σεργίου τὸ 1927)¹⁰, καὶ μόνον εἰς τὰς προσφάτους δεκαετίας ἀπετόλμησε καὶ πάλιν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ **ἐκκλησιαστικοῦ νεωτερισμοῦ μὲ τὴν ἐνεργητικὴν του συμμετοχὴν εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν.**

Εἰς τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν ἡ κατάστασις ἦτο ὁμοία: τὸ νεωτεριστικὸν «Πανορθόδοξον Συνέδριον» τοῦ 1923¹¹, μὲ τὰς Προτεσταντικὰς του μεταρρυθμίσεις, τὰς ἐμπνευσθείσας ὑπὸ τοῦ κακῆ τῆς μνήμης πατριάρχου Μελετίου¹², ἀπεδείχθη ἐπίσης πάρα πολὺ ριζοσπαστικόν, διὰ νὰ τὸ ἀποδεχθῆ ὁ Ὁρθόδοξος κόσμος, καὶ οἱ νεωτερισταὶ ἱκανοποιήθησαν μὲ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἡμερολογιακῆς μεταρρυθμίσεως εἰς μερικὰς ἐκ τῶν μὴ Σλαβικῶν Ἐκκλησιῶν.

δ) «Μεγάλαι κινήσεις διαμαρτυρίας»

εἰς τὰς μεταρρυθμίσεις

ΜΕΓΑΛΑΙ κινήσεις διαμαρτυρίας ἀντετάχθησαν εἰς τοὺς μεταρρυθμιστάς, καὶ εἰς τὴν Ρωσίαν, καὶ εἰς τὰς Ἑλληνοφώνους Ἐκκλησίας, προκαλοῦσαι βαθεῖας διαιρέσεις, αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται μέχρι τώρα εἰς τὸν Ὁρθόδοξον κόσμον.

Εἰς τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν, ὁ Σεργιανισμὸς ἀπερρίφθη ἀποφασιστικῶς ὑπὸ πλείστων ἐκ τῶν Ἐπισκόπων καὶ πι-

στῶν, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Μητροπολίτου Πετροπόλεως Ἰωσήφ· ἢ «Ἰωσηφιτικὴ» κίνησις ἀργότερον ὀργανώθη μέχρι ἐνδὸς ὠρισμένου σημείου καὶ παρέμεινε γνωστὴ ὡς ἡ «Γνησία Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία». Ἡ ἱστορία αὐτῆς τῆς «**παρανόμου**» **Ἐκκλησίας «Κατακόμβης»** τῆς Ρωσίας εἶναι μέχρι τῶν ἡμερῶν μας κεκαλυμμένη ὑπὸ μυστικότητος, ἀλλὰ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἕνας ἀριθμὸς αἰφνιδιαστικῶν μαρτυριῶν (περὶ) τῶν συγχρόνων τῆς δραστηριοτήτων ἔχει ἔλθει εἰς φῶς, αἱ ὁποῖαι ὀδηγοῦν εἰς αὐστηρὰ μέτρα καταστολῆς ἐκ μέρους τῆς Σοβιετικῆς Κυβερνήσεως. Τὸ ὄνομα τοῦ νῦν πρώτου Ἱεράρχου (Μητροπολίτου Θεοδοσίου) ἔχει γίνει γνωστόν, ὡς ἐπίσης καὶ αὐτὸ ἐνδὸς ἐκ τῶν δέκα ἢ περισσοτέρων Ἐπισκόπων (Ἐπίσκοπος Σεραφεῖμ)¹³.

Εἰς τὴν Διασποράν, ἡ Ρωσικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐκτὸς Ρωσίας ἀνέλαβεν ἐκ τῶν ἀπαρχῶν τοῦ Σεργιανισμοῦ τὸ 1927 μίαν αὐστηρὰν ἀντι-Σεργιανικὴν τοποθέτησιν, καὶ εἰς ἀρκετὰς περιπτώσεις ἐξέφρασε τὴν ἀλληλεγγύην τῆς πρὸς τὴν Γνησίαν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν εἰς Ρωσίαν, ἀρνούμενη κάθε εἰδους κοινωνίαν μετὰ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας. Διὰ τὴν ἀνυποχώρητον καὶ πιστὴν παραδοσιακότητα αὐτῆς εἰς τοῦτο καὶ ἄλλα θέματα, δυσπρεστήθησαν ἀρκετοὶ ἐκ τῶν Ρώσων Ἱεραρχῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν περισσότερο ἀνοικτοὶ εἰς τὰ νεωτεριστικὰ ρεύματα τῆς Ὁρθοδοξίας τοῦ 20οῦ αἰῶνος, καὶ διεχωρίσθησαν εἰς διαφόρους ἐποχὰς ἐκ τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἐκτὸς Ρωσίας, δημιουργοῦντες οὕτω τὰς παρούσας «δικαιοδοσιακὰς» διαφορὰς τῆς Ρωσικῆς Διασπορᾶς.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ κίνησις ἐνστάσεως, (προκαλουμένη) ἐξ ἐνδὸς ἰδίου Ὁρθοδόξου ἐνστίκτου, ὁμοίως ἔλαβε τὸ ὄνομα τῶν «Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν». Ἐκ τῶν ἀπαρχῶν, 1924 (ὁπότε ἡ ἡμερολογιακὴ μεταρρύθμισις εἰσῆχθη), ἡ κίνησις αὐτὴ ἦτο ἰδιαιτέρως ἰσχυρὰ μετὰ τῶν ἀπλῶν Μοναχῶν, Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν τῆς Ἑλλάδος. Ὁ πρῶτος Ἐπίσκοπος, ὅστις ἄφησε τὴν Κρατοῦσαν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ προσεχώρησεν εἰς τὴν κίνησιν, ἦτο ὁ Μητροπολίτης (πρώην) Φλωρίνης Χρυσόστομος, καὶ σήμερον αὐτὴ συνεχίζει τὴν πλήρως ἀνεξάρτητον ζωὴν καὶ ὀργάνωσίν τῆς, ἀποτελοῦσα τὸ ἕνα ἐμπτον ἐξ ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἴσως τὸ ἥμισυ ἢ καὶ πλεον ἐξ ὅλων τῶν Μοναχῶν καὶ Μοναζουσῶν. Παρ' ὅλον ὅτι

εἶναι κοινῶς γνωστοὶ ὡς «Παλαιοημερολογίται», οἱ Γνήσιοι Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ τῆς Ἑλλάδος ἀντιπροσωπεύουν μίαν πιστὴν παραδοσιακότητα εἰς τὴν Ὁρθόδοξον ζωὴν καὶ σκέψιν ἐν γένει, θεωροῦντες τὸ ἡμερολογιακὸν θέμα ἀπλῶς ὡς τὴν πρῶτην βαθμίδα καὶ τὴν πρῶτην ἀπόδειξιν τοῦ μοντερνισμοῦ καὶ τῆς μεταρρυθμίσεως.

ε) «Αὐξανομένη συμπάθεια»

πρὸς τοὺς Ἀντι-οικουμενιστὰς

ΚΑΘΩΣ ὁ «οἰκουμηνικός» καρκίνος κατατρώγει ὅλον ἐν καὶ περισσότερον τὰ ἐναπομείναντα ὑγιᾶ ὄργανα τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν σήμερον, **μία αὐξανομένη συμπάθεια** ἐπιδεικνύεται ὑπὸ τῶν πλέον εὐαισθητῶν μελῶν τῶν «ἐπισήμων» Ὁρθοδόξων δικαιοδοσιῶν διὰ τὸν ἀγῶνα καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἀντι-οικουμενιστικῶν, ἀντι-μεταρρυθμιστικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ρωσίας, Ἑλλάδος καὶ Διασπορᾶς.

Πολλοί, βλέποντες ὅτι αἱ «ἐπίσημοι» δικαιοδοσίαι ὀδεύουν τώρα πλέον ἀνεκκλήτως μίαν **πορείαν ἀντι-ορθοδοξίας**, ἐγκαταλείπουν αὐτὰς ὡς καταποντιζόμενα πλοῖα καὶ ἐνώνονται μὲ τὰς τάξεις τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν· ἄλλοι, ἐλπίζοντες ἀκόμη εἰς τὴν ἀποκατάστασιν μιᾶς Ὁρθοδόξου πορείας εἰς τὴν παγκόσμιον Ὁρθοδοξίαν, θεωροῦν πρὸς στιγμὴν ἀρετόν, νὰ ἐκφράζουν συμπάθειαν διὰ τοὺς Γνησίους Ὁρθοδόξους Χριστιανοὺς ἢ νὰ διαμαρτύρωνται ἐντόνως κατὰ τῆς «μεταρρυθμιστικῆς» νοοτροπίας εἰς τὰς ἐπίσημους δικαιοδοσίας. Τὰ δέκα ἔτη τῶν ἀντι-οικουμενιστικῶν Ἐπιστολῶν τοῦ Μητροπολίτου Φιλαρέτου¹⁴, Πρωθιεράρχου τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἐκτὸς Ρωσίας, ἔχουν προκαλέσει μίαν ἀπαντητικὴν συγχορδίαν ἐνδὸς ἀριθμοῦ Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἃν καὶ ἡ «ἐπίσημος» ἀπάντησις εἰς αὐτὰς ἦτο κατὰ μέγα μέρος σιωπὴ ἢ ἐχθρότης.

Σήμερον, περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐποχὴν, εἰς τὸν 50ετῆ ἀγῶνα πρὸς διατήρησιν τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως, εἰς ἓνα αἰῶνα ἀποστασίας, **ἡ φωνὴ τῆς γνησίας καὶ ἀσυμβιβάστου Ὁρθοδοξίας** θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἀκουσθῆ εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ νὰ ἔχη μία **βαθεῖαν ἐπίδρασιν** ἐπὶ τῆς μελλοντικῆς πορείας τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ἰσως εἶναι ἤδη πολὺ ἀργὰ νὰ ἐμποδισθῆ ἡ νεωτεριστικὴ «Ὁγδόη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος» καὶ ἡ «οἰκουμενικὴ» Ἐνωσις, ἡ ὁποία κεῖται ὀπισθεν αὐτῆς· ἀλλὰ ἴσως μία ἢ περισσότεραι ἐκ τῶν Τοπικῶν Ἐκκλησιῶν ἠμπορεῖ νὰ πεισθῆ νὰ ἀνακάμψῃ ἐξ αὐτῆς τῆς καταστροφικῆς ὁδοῦ, ἡ ὁποία θὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν τελικὴν διάλυσιν (ὡς Ὁρθοδόξων) ἐκείνων τῶν δικαιοδοσιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀκολουθοῦν ταύτην μέχρι τοῦ τέλους της· καὶ εἰς κάθε περίπτωσιν, ἄτομα καὶ ὀλόκληροι κοινότητες ἠμποροῦν βεβαίως νὰ σωθοῦν ἐξ αὐτῆς τῆς ὁδοῦ, διὰ νὰ μὴ ἀναφέρωμεν ἐκείνους ἐκ τῶν ἑτεροδόξων, οἱ ὁποῖοι ἀκόμη δύνανται νὰ εὑρουν τὸν δρόμον τῶν ἐντὸς τῆς σωτηρίου παρεμβολῆς τῆς γνησίας Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Ϛ) «Ἐπιστροφὴ εἰς τὴν Πατερικὴν ὁδὸν τῆς μετριοπαθείας»

Εἶναι κρισίμου σπουδαιότητος, ἐπομένως, ἡ φωνὴ αὐτὴ νὰ εἶναι πραγματικῶς ἐκείνη τῆς γνησίας, δηλαδὴ τῆς πατερικῆς Ὁρθοδοξίας.

Δυστυχῶς, συμβαίνει ἐνίοτε, εἰδικῶς εἰς τὴν ἔξαψιν τῆς διαμάχης, ὥστε βασικῶς ὑγιεῖς Ὁρθόδοξοι θέσεις νὰ μεγαλοποιῶνται ἀπὸ τὴν μίαν πλευρὰν καὶ νὰ παρεξηγῶνται ἀπὸ τὴν ἑτέραν, οὕτω δὲ μία ἐντελῶς παραπλανητικὴ ἐντύπωσις δημιουργεῖται εἰς μερικὰ πνεύματα, ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῆς γνησίας Ὁρθοδοξίας σήμερον εἶναι κάποια «ἀκρότης», ἕνα εἶδος «ἐκ δεξιῶν ἀντιδράσεως» εἰς τὴν ὑπερισχύουσαν «ἐξ ἀριστερῶν» ὁδόν, τὴν ὁποῖαν ἀκολουθοῦν οἱ ἡγέται τῶν «ἐπισήμων» Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Μία τοιαύτη πολιτικὴ ἄποψις τοῦ ἀγῶνος διὰ γνησίαν Ὁρθοδόξιαν σήμερον, εἶναι ἐντελῶς ψευδής. Ὁ ἀγὼν αὐτός, ἀντιθέτως, ἔχει λάβει τὴν μορφήν, μεταξὺ τῶν καλυτέρων του ἐκπροσώπων σήμερον, εἴτε εἰς τὴν Ρωσίαν, τὴν Ἑλλάδα ἢ τὴν Διασποράν, μιᾶς ἐπιστροφῆς εἰς τὴν Πατερικὴν ὁδὸν τῆς μετριοπαθείας, μιᾶς χρυσῆς τομῆς μεταξὺ τῶν ἄκρων· αὐτὸ εἶναι ὅ,τι οἱ Ἅγιοι Πατέρες ὀνομάζουσαν ΒΑΣΙΛΙΚΗΝ ΟΔΟΝ.

Ἡ διδασκαλία (περὶ) αὐτῆς τῆς «βασιλικῆς ὁδοῦ» ἐκτίθεται, ἐπὶ παραδείγματι, εἰς τὴν δεκάτην τῶν «Πνευματικῶν Ὁμιλιῶν» τοῦ Ἀββᾶ Δωροθέου, ὅπου παραπέμπει εἰδικῶς εἰς τὸ βιβλί-

ον τοῦ Δευτερονομίου: «Μὴ ἐκκλίνῃς εἰς τὰ δεξιὰ, μηδὲ εἰς τὰ ἀριστερά, ἀλλὰ ὁδῶ βασιλικῆ πορεύου»¹⁵, καὶ εἰς τὸν Μέγαν Βασίλειον: «Εὐθύς ἐστι τῆ καρδία, ὁ τὸν λογισμὸν μὴ ἔχων ρέποντα πρὸς ὑπερβολὴν μηδὲ ἔλλειψιν, ἀλλὰ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸ μέσον τῆς ἀρετῆς»¹⁶.

Ἄλλ' ἴσως ἡ διδασκαλία αὐτὴ ἐκφράζεται πλέον σαφῶς ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ὁρθοδόξου Πατρὸς τοῦ Ε' αἰῶνος, τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Κασσιανοῦ, ὁ ὁποῖος ἀντεμετώπισεν ἓνα καθῆκον παρόμοιον πρὸς τὸ ἰδικόν μας Ὁρθόδοξον καθῆκον τῆς σήμερον: νὰ παρουσιάσῃ τὴν γνησίαν διδασκαλίαν τῶν Ἀνατολικῶν Πατέρων εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Δύσεως, οἱ ὁποῖοι ἦσαν πνευματικῶς ἀνώριμοι καὶ δὲν εἶχον ἀντιληφθῆ ἀκόμη τὸ βάθος καὶ τὴν λεπτότητα τοῦ Ἀνατολικοῦ πνευματικοῦ δόγματος (διδασκαλίας) καὶ συνεπῶς παρεξέκκλινον πρὸς τὰ ἄκρα, εἴτε τῆς χαλαρότητος, εἴτε τῆς ὑπερβολικῆς αὐστηρότητος, ἐν τῇ ἐφαρμογῇ αὐτοῦ εἰς τὴν ζωὴν. Ὁ Ἅγιος Κασσιανὸς ἐκθέτει τὴν Ὁρθόδοξον διδασκαλίαν περὶ τῆς **βασιλικῆς ὁδοῦ** εἰς τὴν Διάλεξίν του περὶ «διακρίσεως», διὰ τὴν ὁποίαν ἐπαινεῖται ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν λόγον του περὶ αὐτῆς (τῆς διακρίσεως) «πεφίλοσόφηται κάλλιστά τε καὶ ὑψηλότατα»¹⁷:

«Πάσῃ τοίνυν δυνάμει καὶ πάσῃ σπουδῇ, τὸ ἀγαθὸν τῆς διακρίσεως χάρισμα ἐν ἑαυτοῖς ὀφείλομεν κτήσασθαι· ὅπερ δυνήσεται ἡμᾶς ἐξ ἑκατέρας ὑπερβολῆς, ἀβλαβεῖς διαφυλάττειν. Καὶ γάρ, καθὼς λέγουσιν οἱ Πατέρες, αἱ ἀκρότητες ἑκατέρων τῶν μερῶν, ἐπίσης βλάπτουσι· καὶ ἡ τῆς νηστείας ὑπερβολὴ καὶ ἡ τῆς γαστρὸς χορτασία· καὶ ἡ τῆς ἀγρυπνίας ἀμετρία καὶ ὁ τοῦ ὕπνου κόρος· καὶ αἱ λοιπαὶ ὑπερβολαί». «Αὕτη γὰρ (ἡ διάκρισις) διδάσκει τὸν ἄνθρωπον, καταλιμπάνοντα τὴν ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη ὑπερβολὴν, ὁδῶ βασιλικῆ βαδίζειν· καὶ οὔτε δι' ἐγκρατείας ἀμέτρου συγχωρεῖ ἐκ δεξιῶν κλέπτεσθαι, οὔτε πρὸς ἀδιαφορίαν καὶ χαύνωσιν ἐκ τῶν ἀριστερῶν κατασύρεσθαι»¹⁸. Καὶ ὁ «ἐκ δεξιῶν» πειρασμὸς εἶναι ἀκόμη περισσότερο ἐπιζήμιος ἀπὸ τὸν «ἐξ ἀριστερῶν»: «Ἡ ὑπερβολικὴ ἐγκράτεια εἶναι πλέον ἐπιζήμιος ἐκ τοῦ ὑπερβολικοῦ χορτασμοῦ· διότι, μὲ τὴν βοήθειαν τῆς μετανοίας, δύναται τις νὰ περιέλθῃ ἐξ αὐτοῦ (τοῦ χορτασμοῦ) εἰς μίαν ὀρθὴν κατάστασιν, ἀλλ' ἐκ ταύτης (τῆς ἐγκρατείας) δὲν δύναται», διότι ἡ ὑπερηφάνεια διὰ τὴν «ἀρετὴν» του παρεμβάλλεται εἰς

τὸν δρόμον τῆς ἐν μετανοίᾳ ταπεινώσεως, ἡ ὁποία θὰ ἰδύνατο νὰ τὸν σώσῃ.

Ἐφαρμόζοντες αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν εἰς τὴν ἰδικὴν μας περιπτῶσιν, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι «ἡ βασιλικὴ ὁδὸς» τῆς γνησίας Ὁρθοδοξίας σήμερον, εἶναι **ἓνα χρυσοῦν μέσον**, τὸ ὁποῖον κεῖται μεταξὺ τῶν ἄκρων τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ τῆς μεταρρυθμίσεως ἀπὸ τὴν μίαν πλευράν, καὶ ἐνδὸς ζήλου «οὐ κατ' ἐπίγνωσιν»¹⁹ ἀπὸ τὴν ἑτέραν.

Ἡ Γνησία Ὁρθοδοξία «δὲν συμβαδίζει μὲ τοὺς καιροὺς» ἀφ' ἐνός, οὔτε καθιστᾷ τὴν «αὐστηρότητα» ἢ τὴν «ἀκρίβειαν» ἢ τὴν «κανονικότητα» (καλὰς καθ' ἑαυτὰς) μίαν δικαιολογίαν διὰ φαρισαϊκὴν αὐτο-ικανοποίησιν, ἀποκλειστικότητα καὶ καχυποψίαν, ἀφ' ἑτέρου.

Αὕτὴ ἡ γνησία Ὁρθόδοξος μετριοπάθεια δὲν πρέπει νὰ συγχέεται μὲ τὴν ἀπλὴν χλιαρότητα ἢ τὴν ἀδιαφορίαν ἢ μὲ οἰουδήποτε εἶδους συμβιβασμὸν μεταξὺ πολιτικῶν ἀκροτήτων.

Τὸ πνεῦμα τῆς «μεταρρυθμίσεως» ἐπικρατεῖ τόσον πολὺ ἔντονον σήμερον, ὥστε οἰοσδήποτε τοῦ ὁποίου αἱ ἀπόψεις διαπλάθονται ἀπὸ τὸ «πνεῦμα τῶν καιρῶν», νὰ θεωρῆ τὴν **γνησίαν Ὁρθόδοξον μετριοπάθειαν** ὡς παραπλησίαν πρὸς τὸν «φανασισμόν»: ἀλλ' ὅστις ἴδει τὸ θέμα βαθύτερον καὶ ἐφαρμόσει τὸ πατερικὸν μέτρον, θὰ εὕρῃ τὴν βασιλικὴν ὁδὸν νὰ ἴσταται μακρὰν παντὸς εἶδους ἀκρότητος.

Ἴσως οὐδεὶς Ὁρθόδοξος διδάσκαλος τῶν ἡμερῶν μας παρουσιάζει ἓνα τοιοῦτον **παράδειγμα ὑγιoῦς καὶ θερμῆς Ὁρθόδοξου μετριοπαθείας**, ὡς ὁ μακαριστὸς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀβέρκιος τοῦ Τζόρντανβιλ· τὰ πολυπληθῆ ἄρθρα καὶ κηρύγματά του ἀποπνέουν τὸ ζωογόνον πνεῦμα τοῦ γνησίου Ὁρθόδοξου ζηλωτισμοῦ, χωρὶς καμμίαν παρέκκλισιν εἴτε «ἐκ δεξιῶν», εἴτε «ἐξ ἀριστερῶν», καὶ μὲ σταθερὰν ἔμφασιν ἐπὶ τῆς **πνευματικῆς** πλευρᾶς τῆς γνησίας Ὁρθοδοξίας²⁰.

ζ) Ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία ἐκτὸς Ρωσίας βαδίζει τὴν «βασιλικὴν ὁδὸν» καὶ ὑποστηρίζει τοὺς Γνησίους Ὁρθοδόξους Ρωσίας καὶ Ἑλλάδος ^{20α}

Η ΡΩΣΙΚΗ Ἐκκλησία ἐκτὸς Ρωσίας ἔχει τοποθετηθῆ ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας, εἰς μίαν πολὺ εὐνοϊκὴν θέσιν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς «βασιλικῆς ὁδοῦ» ἐν μέσῳ τῆς συγχύσεως, τῆς ἐπικρατούσης ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν τοῦ 20οῦ αἰῶνος.

Ζῶσα ἐν ἐξορία καὶ πενία εἰς ἓνα κόσμον, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει κατανοήσει τὸν πόνον τοῦ ποιμνίου της, **ἔχει συγκεντρώσει τὴν προσοχὴν της εἰς τὴν ἀναλλοίωτον διατήρησιν τῆς Πίστεως**, ἡ ὁποία ἐνώνει τὸν λαόν της, οὕτω δέ, ἐντελῶς ἀβιάστως, **αἰσθάνεται ἀλλοτρία ὡς πρὸς τὴν ὅλην οἰκουμενιστικὴν νοοτροπίαν, τὴν βασιζομένην εἰς τὴν θρησκευτικὴν ἀδιαφορίαν, τὴν αὐτο-ικανοποίησιν, τὴν ὑλικὴν εὐημερίαν καὶ τὸν ἄψυχον διεθνισμόν.**

Ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευράν, ἔχει διατηρηθῆ ἀπὸ μίαν «ἐκ δεξιῶν» ἀκρότητα (τοιαύτην, ὡς ἴσως θὰ ἦτο μία δήλωσις, ὅτι τὰ Μυστήρια τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας στεροῦνται Χάριτος) μὲ τὴν ἔντονον συναίσθησίν της, ὅτι ἡ ἐν Ρωσία Σερβιανικὴ ἐκκλησία **δὲν εἶναι ἐλευθέρα**· οὐδεὶς δύναται βεβαίως νὰ ἔχη κοινωνίαν μὲ μίαν τοιαύτην ὁμάδα (κοινότητα), κυριαρχουμένην ὑπὸ ἀθεϊστῶν, ἀλλὰ ἀκριβεῖς καθορισμοὶ τῆς καταστάσεώς της εἶναι καλύτερον νὰ ἀφεθοῦν εἰς μίαν μελλοντικὴν Σύνοδον τῆς ἐλευθέρας Ρωσικῆς Ἐκκλησίας.

Ἄν καὶ φαίνεται νὰ ὑπάρχη μία «λογικὴ ἀντίφασις» ἐδῶ («ἀφοῦ δὲν ἀρνεῖσθε τὰ Μυστήριά της, διατί δὲν ἔχετε κοινωνίαν μετ' αὐτῆς;»), αὐτὴ ἀποτελεῖ πρόβλημα μόνον διὰ ὀρθολογιστάς· ὅσοι προσεγγίζουν τὰ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα μὲ τὴν καρδίαν ἐξ ἴσου καλῶς ὅσον καὶ μὲ τὸν νοῦν, δὲν ἔχουν πρόβλημα ἀποδεχόμενοι αὐτὴν τὴν θέσιν, ἡ ὁποία εἶναι διαθήκη κληροδοτημένη εἰς τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Διασποράς, ὑπὸ τοῦ σοφοῦ Πρωθιεράρχου Μητροπολίτου Ἀναστασίου (†1965)²¹.

Ζῶσα ἐν ἐλευθερίᾳ ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία ἐκτὸς Ρωσίας ἔχει θεωρήσει ὡς μίαν ἐκ τῶν σπουδαίων ὑποχρεώσεων της νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀλληλεγγύην της καὶ τὴν πλήρη κοινωνίαν μετὰ τῆς ἐν κατακόμβῃ Γνησίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, τῆς

ὁποίας ἡ ὕπαρξις παραγνωρίζεται πλήρως, ἀκόμη καὶ ἀπορρίπτεται ὑπὸ τῆς «ἐπισήμου» Ὁρθοδοξίας.

Θεοῦ θέλοντος, ὅταν ἡ φοβερὰ δοκιμασία τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ λαοῦ παρέλθῃ, αἱ ἄλλαι Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἴσως κατανοήσουν καλύτερον τὴν κατάστασιν αὐτῆς· μέχρι τότε, τὸ καλύτερον τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατο νὰ ἐλπίζῃ τις εἶναι, ὅτι αἱ ἐλεύθεραι Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι δὲν (θὰ) ἔχουν ποτὲ ἐγείρει ἀμφισβήτησιν τοῦ δικαιώματος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἐκτὸς Ρωσίας νὰ ὑπάρχῃ ἢ ἄρνησιν Χάριτος τῶν Μυστηρίων της, (ἀφοῦ) σχεδὸν ὅλαι ἐξ αὐτῶν παρέμενον διὰ μέγαλον χρονικὸν διάστημα ἐν κοινωνίᾳ μετ' αὐτῆς (**μέχρις οὗτοῦ ἢ μὴ συμμετοχὴν αὐτῆς εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν τὴν ἀπεμόνωσε καὶ τὴν κατέστησεν ἓνα ἔλεγχον ἐναντι τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν**, εἰδικῶς εἰς τὴν τελευταίαν δεκαετίαν), καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν μας (τουλάχιστον παθητικῶς) ἔχουν ἀντιταχθῆ εἰς τὰς πολιτικῆς ἐμπνεύσεως ἀποπείρας τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας νὰ ἀνακηρυχθῆ (ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία ἐκτὸς Ρωσίας) «Σχισματικὴ» καὶ «ἀντικανονικὴ»²².

Τὰ τελευταῖα ἔτη, ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία ἐκτὸς Ρωσίας ἔχει ἐπίσης παράσχει ὑποστήριξιν καὶ ἀναγνώρισιν τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων ἡ κατάστασις ἔχει ἐπίσης ἀπὸ μακροῦ γίνεαι ὑπερβολικὰ δύσκολος καὶ παρεξηγημένη.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὸ **πρῶτον κτύπημα ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας** (ἡ ἡμερολογιακὴ μεταρρύθμισις) δὲν ἦτο τόσον θανατηφόρον ὡς ἡ «Διακήρυξις» τοῦ Μητροπολίτου Σεργίου ἐν Ρωσίᾳ, καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἐπῆρε περισσότερον καιρὸν διὰ τὴν θεολογικὴν συνείδησιν τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων νὰ ἴδουν **τὴν πλήρη ἀντορθόδοξον σημασίαν της**.

Ἐπὶ πλέον, ὀλίγοι Ἐπίσκοποι ἐν Ἑλλάδι εἶχον ἀρκετὸν θάρρος νὰ ἐνωθοῦν μετ' αὐτῆς τὴν κίνησιν (ἐνῶ, ἐν ἀντιθέσει, ὁ ἀριθμὸς τῶν μὴ Σεργιανιστῶν Ἐπισκόπων κατὰ τὴν ἑναρξιν – Ρωσία, 1927 – ἦτο μεγαλύτερος ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας).

Καὶ μόνον κατὰ τοὺς προσφάτους χρόνους ὁ ἀγὼν τῶν Παλαιο-ἡμερολογιτῶν ἔχει γίνεαι κατὰ μικρὸν «διανοητικῶς σεβαστός», καθὼς ὅλον καὶ περισσότεροι ἀπόφοιτοι πανεπιστημίου πυκνῶνουν αὐτόν.

Διὰ πολλὰ ἔτη ὑπέφερον διωγμούς, ἐνίστε σφοδρούς, ἀπὸ τὴν Κρατοῦσαν καὶ Ἐπίσημον Ἐκκλησίαν, καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν μας παραμένουν περιφρονημένοι ὑπὸ τῶν «ἐκλεπτυσμένων σοφῶν» καὶ χωρὶς τὴν οἰανδήποτε ἀναγνώρισιν ἐκ τοῦ «ἐπισήμου» Ὁρθοδόξου κόσμου.

Δυστυχῶς, ἐσωτερικαὶ διαφωνίαι καὶ διαιρέσεις ἐξακολουθοῦν νὰ ἐξασθενοῦν τὸν ἀγῶνα αὐτῶν, καὶ πάσχουν ἐξ ἐλλείψεως μιᾶς ὁμοθύμου φωνῆς διὰ νὰ ἐκφράσουν τὴν τοποθέτησίν των διὰ τὴν Πατερικὴν Ὁρθοδοξίαν²³. Ἐν τούτοις, ἡ βασικὴ Ὁρθοδοξία τῆς θέσεώς των δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπορριφθῆ, καὶ μόνον νὰ καλωσορίζῃ δύνатаί τις ὑγιεῖς παρουσιάσεις αὐτῶν, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸ ἀκολουθοῦν ἄρθρον²⁴.

η) «Ἐνα “ἠνωμένον μέτωπον” ὁμολογητριῶν Ἐκκλησιῶν»

Η ΑΥΞΑΝΟΜΕΝΗ συναίσθησις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς βασικῆς ἐνότητος ἀγῶνος τῆς Γνησίας Ὁρθοδοξίας ἀνὰ τὸν κόσμον, εἴτε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Κατακομβῶν τῆς Ρωσίας, τῶν Παλαιοσημερολογιτῶν τῆς Ἑλλάδος ἢ εἰς τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Διασποράς, ὠδήγησε μερικοὺς νὰ ὁμιλήσουν δι' ἓνα «ἠνωμένον μέτωπον» ὁμολογητριῶν Ἐκκλησιῶν²⁵, διὰ νὰ ἀντισταθοῦν εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν, ἡ ὁποία ἔχει ἐγκατασταθῆ εἰς τὴν «ἐπίσημον» Ὁρθοδοξίαν.

Ἐν τούτοις, ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας αὐτὸ μετὰ βίας πρόκειται νὰ συμβῆ· καὶ ἐν πάσει περιπτώσει, αὐτὸ εἶναι μία «πολιτικὴ» ἄποψις τῆς καταστάσεως, ἡ ὁποία βλέπει τὴν σημασίαν τῆς ἱεραποστολῆς τῆς Γνησίας Ὁρθοδοξίας ὡς πολὺ ἐξωτερικὴν κατὰ κάποιον τρόπον.

Αἱ πλήρεις διαστάσεις τῆς Γνησίας Ὁρθοδόξου Ἐνστάσεως ἐναντίον τῆς «οἰκουμενιστικῆς Ὁρθοδοξίας», ἐναντίον τῆς οὐδετεροποιημένης χλιαρᾶς Ὁρθοδοξίας τῆς ἀποστασίας, δὲν ἔχουν ἀκόμη ἀποκαλυφθῆ, ἰδίως εἰς Ρωσίαν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν ἡ μαρτυρία τόσο πολλῶν Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν καὶ Προμάχων τῆς Γνησίας Ὁρθοδοξίας εἰς τὸν 20ὸν αἰῶνα νὰ ἔγινεν εἰς μάτην²⁶.

Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ διατηρῆ τοὺς ζηλωτὰς Του εἰς τὴν βασιλικὴν

ὄδον τῆς γνησίας Ὁρθοδοξίας, πιστοὺς εἰς Αὐτὸν καὶ εἰς τὴν Ἁγίαν Του Ἐκκλησίαν, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος!

(*) Βλ. περιοδ. «Ὁρθόδοξος Ἐνστασις καὶ Μαρτυρία», ἀριθ. 26-29/Ἰανουάριος Δεκέμβριος 1992, σελ. 3-16.

1. Βλ. σύντομον βιογραφίαν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Μαξίμοβιτς ἐν περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 209-211/Μάϊος-Ἰούλιος 1986, σελ. 39-40. Ἀφιέρωμα ἐπὶ τῆ 25ετία ἀπὸ τῆς ὀσιακῆς κοιμήσεώς του βλ. ἐν περιοδ. «Ὁρθόδοξος Ἐνστασις καὶ Μαρτυρία», ἀριθ. 22-23/Ἰανουάριος-Ἰούνιος 1991, σελ. 286-290.
2. Περιοδ. «The Orthodox Word», No 4 (165)/July-August 1992, pp. 161-162.
3. Μητροπολίτου Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς Κυπριανοῦ, «† Ἱερομόναχος Σεραφεῖμ (Rose)», ἐν περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 166/Ὀκτώβριος 1982, σελ. 128.
4. Πέτρου Μπότση, «Ἱερομόναχος Σεραφεῖμ (1934-1982)», ἐν ἐφημερ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἀριθ. 534/4.2.1983, σελ. 1 καὶ 3.
5. Βλ. π. Ἀλεξίου Γιάνγκ, «Ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ», ἐν ἐφημερ. «Ὁρθόδοξος Ἀμερικὴ» (Orthodox America) τῶν Η.Π.Α., No 2 (22)/August-September 1982, p. 9 (εἰδικὸν ἀφιέρωμα εἰς μνήμην τοῦ π. Σεραφεῖμ).
6. Περιοδ. «The Orthodox Word», No 5 (70)/September-October 1976, pp. 143-149: «The Royal Path/True Orthodoxy in an age of Apostasy». Ἀποσπάσματα τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν ἐν ἐφημερ. «Orthodox America», No 2 (22)/August-September 1982, p. 3. Ὑποσημειώσεις, ὑπογραμμίσεις καὶ ἐσωτερικὴ διαίρεσις ἡμέτερα.
7. Ἁγίου Ἰωάννου Κασσιανοῦ, Πρὸς Λεόντιον Ἠγούμενον, Περὶ τῶν κατὰ τὴν Σκήπτην Ἁγίων Πατέρων καὶ περὶ διακρίσεως λόγος ὠφελείας πολλῆς ἀνάμεστος, «Φιλοκαλία», τ. Α', σελ. 93 καὶ 86, ἐκδόσεις «Ἀστὴρ», Ἀθῆναι 1957. Ὁ τίτλος τοῦ λατινικοῦ πρωτοτύπου: Διάλεξις δευτέρα μετὰ τοῦ ἀββᾶ Μωϋσεῶς, περὶ διακρίσεως, ἐν «Sources Chrétiennes», τ. 42, σελ. 110-137, Paris 1966, λατινιστί.
8. Βλ. «...καὶ πῦλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν Αὐτῆς» (Μαθ. ις' 18).
9. Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων καὶ Μ. Βρεταννίας Ἀθναγόρου Κοκκινάκη, Ἡ Ὁμολογία Θυατείρων/Ἡ Πίστις καὶ ἡ Προσευχὴ τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ, «The Faith Press», Λονδίνον 1975, σελίδες 286, Ἑλληνιστί καὶ Ἀγγλιστί.
 - Μίαν μεστὴν καὶ περιεκτικωτάτην Ὁρθόδοξον κριτικὴν ἐπ' αὐτῆς ἔγραψεν ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης Φιλάρετος († 1985), Προκαθήμενος τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐκτὸς Ρωσίας. Εἰς ἓνα σημεῖον ἀναφωνεῖ:
«Ἐὰν κανεῖς ξεφυλλίσῃ τὴν "Ὁμολογίαν Θυατείρων" ἀλλοίμονον! ὑπάρχουν τόσαι ἐσωτερικαὶ ἀντιφάσεις καὶ ἀντορθόδοξοι σκέψεις, ὥστε ἐὰν ἤθελε τὰς ἀριθμῆσαι θὰ ἔπρεπε νὰ γράψῃ ἓνα ὀλόκληρον βιβλίον».
 - (Καλλινίκου Ἱερομονάχου, Ὁρθόδοξος Μαρτυρία, Ἡ Ὁμολογία Θυατείρων, σελ. 62-68, Ἅγιον Ὅρος-Ἀθῆναι 1985),
 - Ὁ πεπτωκὸς ἀρχιεπίσκοπος Ἀθναγόρας «ἀπὴντησεν» εἰς τὰς αἰτιάσεις τοῦ Μητροπολίτου Φιλάρετου, διὰ τοῦ συγγράμματός του «Ἐκκλησιολογικὰ Προβλήματα: Ἐκκλησία πέρα Συνόρων» (Ecclesiological Problems, Church Beyond Bountaries, 1976). Οὐσιαστικῶς πρόκειται περὶ μιᾶς βιαίας ἐπιθέσεως

έναντίον τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς Διασποράς, ἡ ὁποία βρίθει λαθῶν, ἠθελημένων παραποιήσεων καὶ μὲ κύριον γνώρισμα τὴν ἀγνοίαν τῶν ἱστορικῶν ἐξελίξεων, ἡ δὲ ἀπροκάλυπτος διακήρυξις τῶν σαφῶς ἀντορθοδόξων Οἰκουμενιστικῶν θέσεων καὶ ἀπόψεων τοῦ συγγραφέως ὑπερβαίνει πᾶν ὄριον, ἐγγίζουσα τὰς παρυφᾶς τῆς «ἀφελείας».

• Δευτερολογουσα ἡ Ρωσικὴ Σύνοδος ἐκυκλοφόρησε μίαν ἐμπεριστατωμένην ἀνασκευὴν: «Ἀπάντησις εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθιναγόραν» (A Reply to Archbishop Athenagoras, Montreal 1979, pp. 73), ἡ ὁποία κυριολεκτικῶς κοιντοροποιεῖ τὰ νέα σφάλματα, εἰς τὰ ὁποία ὑποπίπτει ὁ κατήγορος.

10. «Εἰς τὰς 9 Μαρτίου 1927, ὁ Σεβ. Σέργιος, ἀφθεὶς ἐλεύθερος ἐκ τῶν φυλακῶν, ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ ἀναλάβῃ καθήκοντα καὶ νὰ συγκροτήσῃ μίαν προσωρινὴν Σύνοδον, ποῦ ἐπισήμως θὰ τὴν ἀνεγνώριζεν ἡ Κυβέρνησις... Εἰς τὰς 24 Ἰουλίου ὁ Σεβ. Σέργιος ἐδημοσίευσεν μίαν πραγματικὴν διακήρυξιν περὶ πειθαρχίας εἰς τὴν σοβιετικὴν Κυβέρνησιν. Ἡ διακήρυξις αὐτὴ ἐπρόκειτο νὰ προκαλέσῃ ἓνα νέον σχίσμα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Διακηρύσσων ἐν ὀνόματι πάσης τῆς Ἐκκλησίας ὅτι: “ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀναγνωρίσωμεν τὴν σοβιετικὴν Ἐνωσιν, ὡς τὴν πολιτικὴν μας πατρίδα, τῆς ὁποίας αἱ χαρὰι καὶ αἱ ἐπιτυχίαι, εἶναι χαρὰι καὶ ἐπιτυχίαι μας, καὶ αἱ ἀποτυχίαι, ἀποτυχίαι μας”, ὁ Σεβ. Σέργιος ἐδημιουργεῖ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἓνα ἐνεργὸν σύνδεσμον μετὰ τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως. Ἐπιρρίπτων δὲ εἰς μόνον τὸν κληρὸν τὴν εὐθύνην διὰ τὴν χειροτέρευσιν τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, καὶ ἐκφράζων τὴν “εὐγνωμοσύνην τοῦ πρὸς τὴν σοβιετικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον ἐπιδεικνύει πρὸς πάσας τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας” ἐτραυμάτιζε βαθέως ὅλους ὅσοι εἶχον τὴν συνείδησιν ὅτι ὑπέφερον χάριν τῆς πίστεως καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὠδήγει τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν ὁδὸν τῶν ἡμι-ἀληθειῶν, ἂν μὴ τοῦ ψεύδους... Ἀπαιτῶν δὲ ἀπὸ τὸν κληρὸν τῆς διασποράς, μίαν διακήρυξιν νομιμοφροσύνης ἐναντι τῆς σοβιετ. Κυβερνήσεως, ὁ Σεβ. Σέργιος, ἔδιδε τὸν χαρακτῆρα τοῦ παραλόγου εἰς τὴν πολιτικὴν του».

(Nikita Strune, Οἱ Χριστιανοὶ εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν, σελ. 47, ἐκδόσεις «Ἡ Χρυσοπηγὴ», Ἀθῆναι 1968, ὑπογραμ. ἡμέτ. Εἰς τὰς σελίδας 364-368, ὡς «Ντοκουμέντον Ε΄» δημοσιεύεται τὸ πλήρες κείμενον τῆς «Διακηρύξεως», ὑπογραφόμενον ἀπὸ τὸν Σέργιον καὶ ἑπτὰ ἀρχιερεῖς, «μέλη τῆς προσωρινῆς πατριαρχικῆς Ἱεράς Συνόδου»)

Βλ. καὶ Θωμᾶ Φιτζέραλδ, Οἱ σχέσεις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ τῆς ἐκτὸς Ρωσίας Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὶς Ἠνωμένους Πολιτείας κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1921-1971, σελ. 126-127, Διδακτορικὴ Διατριβή, Θεσσαλονίκη 1985.

11. Βλ. τὰς «Ἀποφάσεις τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου» ἐν Διονυσίου Μ. Μπατιστάτου (Ἀνατύπωσις, Ἐπιμέλεια, Εἰσαγωγή): Πρακτικὰ καὶ Ἀποφάσεις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πανορθοδόξου Συνεδρίου, 10.5-8.6.1923, σελ. 211-222, Ἀθῆναι 1982.

• Ἀποφάσεις: **Α΄. περὶ** διορθώσεως τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου καὶ καθορισμοῦ τοῦ Πάσχα «βάσει ἀστρονομικῶν ὑπολογισμῶν», **Β΄. περὶ** ὄρων συμμετοχῆς εἰς διάσκεψιν ἀποβλέπουσαν εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τελειότερου ἡμερολογίου παγγρηστικῆς ἀποδοχῆς, περὶ διακοπῆς τῆς συνεχείας τῆς ἑβδομάδος καὶ μονιμοποιήσεως τοῦ Πάσχα, **Γ΄. περὶ** γάμου τῶν ἱερέων καὶ

διακόνων μετὰ τὴν χειροτονίαν, Δ'. **περὶ** δευτέρου γάμου τῶν συνεπείᾳ θανάτου χρευσάντων ἱερέων καὶ διακόνων, Ε'. **περὶ** διαφόρων: ἡλικία χειροτονουμένων κληρικῶν, ὄριον ἐπαρκειᾶς τῶν ποιμένων, κουρὰ τῆς κόμης καὶ ἐξωτερικὴ περιβολὴ τῶν κληρικῶν, τήρησις μοναχικῆς εὐχῆς, κωλύματα γάμου, ὁ μετ' ἀργίας ἑορτασμὸς τῶν ἐν μέσῳ τῆς ἑβδομάδος ἑορτῶν τῶν Ἀγίων, νηστεία, Ζ'. **περὶ** ἑορτασμοῦ τῆς 1600ῆς ἐπετείου τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ συγκλήσεως Πανορθόδοξου Συνόδου καὶ Ζ'. **περὶ** συμπαθείας πρὸς τὸν ἐν φυλακῇ Πατριάρχην Ρωσίας Τύχωνα.

• Αἱ καινοτομίαι αὗται τοῦ Μ. Μ. δὲν ἔγιναν δεκταὶ σιωπηλῶς. Τοῦτο γράφουν καὶ οἱ Μασῶνοι ἀκόμη: «Ἄλλὰ βρῆκε καὶ **μεγάλῃ ἀντίδραση** ὅταν θέλησε νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ στὴν Κωνσταντινούπολιν **μερικὰ συστήματα τῆς Ἀμερικῆς**, ὅπως καὶ **γιὰ τὶς νεωτεριστικὰς γνώμες** τοῦ περὶ ἡμερολογίου καὶ πασχαλίου, περὶ γάμου τῶν κληρικῶν καὶ ἄλλες ποὺ ἀνέπτυξε στὸ Πανορθόδοξο Συνέδριο, **ποὺ δημιούργησαν ζητήματα καὶ κατακραυγὴ**».

(Περιοδ. «Τεκτονικὸν Δελτίον», «Ὅργανον τῆς Μεγάλῃς Στοᾶς τῆς Ἑλλάδος», ἀριθ. 71/Ἰανουάριος-Φεβρουάριος 1967, σελ. 43, ὑπογραμ. ἡμέτ.)

• Τὴν ἐκδηλωθεῖσαν ἀντίδραση δὲν ἀποκρύπτει καὶ ὁ Ἀθηνῶν Χρυσόστομος Παπαδόπουλος: «Δυστυχῶς δὲ οἱ Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς, μὴ μετασχόντες τοῦ Συνεδρίου, **εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀπέκρουσαν τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ συλλήβδην πάσας**. Ἴσως ἐὰν τὸ Συνέδριον περιωρίζετο μόνον εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου, δὲν θὰ παρουσιάζετο τοιαύτη κατ' αὐτοῦ ἀντίδρασις, οἷα παρουσιάσθη».

(Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου, Ἡ Διόρθωσις τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, σελ. 31-32, Ἀθήνησι 1933, ὑπογραμ. ἡμέτ.)

• Εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόφασιν τοῦ «Συνεδρίου» περὶ ἡμερολογίου, ἐσημειώθη **σχεδὸν πανορθόδοξος ἀπόρριψις** (βλ. Σάρδων καὶ Πισιδείας Γερμανοῦ, Τὸ Ἡμερολογιακὸν Ζήτημα, ἐν περιοδ. «Ὁρθοδοξία», ἀριθ. 3/30.6.1926, σελ. 59-70· ἐπίσης βλ. Ἀ. Δελήμπαση, Πάσχα Κυρίου, σελ. 671-674, Ἀθῆναι 1985).

• Εἶναι λίαν χαρακτηριστικὰ τὰ τοῦ Ἀλεξανδρείας Φωτίου λόγια, ὅστις γράφων πρὸς τὸν Ἀθηνῶν Χρυσόστομον (ἀριθ. Σ. Πρωτ. 2664/1-14.8.1923), ὁμιλεῖ «καὶ περὶ ἄλλων μὲν τοι θεμάτων **ὅσα τε ζήλω οὐ κατ' ἐπίγνωσιν ἐξεσφενδόνισται ἀπὸ Κων/πόλεως ἐπὶ ζῆμίᾳ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας καὶ ὅσα ἄρπαγι ὀρμῇ ἐχθρῶν αἰώνιων βυρσοδομεῖται καὶ ἐπισηεῖται κατὰ τῆς ἁγιωτάτης μητρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν...**».

(Ἄρχιμ. Θεοκλήτου Α. Στράγκα, Ἐκκλησίας Ἑλλάδος Ἱστορία..., τ. Β', σελ. 1161-2, Ἀθῆναι 1970, ὑπογραμ. ἡμέτ.)

12. Διὰ τὴν προσωπικότητα τοῦ ὄντως «μοιραίου πατριάρχου Μελετίου Μεταξάκη» (κατὰ τὸν Μητροπολίτην Κασσανδρείας Εἰρηναῖον) βλ. τὸ ἀποκαλυπτικὸν ἄρθρον «*Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάκης (1871-1935)*», ἐν περιοδ. «Ο.Ε.Μ.», ἀριθ. 18-21/Ἰανουάριος-Δεκέμβριος 1990, σελ. 148-160.
13. Κατατοπιστικὴν ἱστορικὴν παρουσίαν τῆς Ἐκκλησίας τῶν Κατακομβῶν ἐν τῇ πρώνῃ ΕΣΣΔ, μέχρι καὶ τῶν ἡμερῶν μας, βλ. εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ Vladimir

Moss, «The True Orthodox Church of Russia», ἐν περιοδ. «Religion in the Communist Lands» (Keston College-Oxford), Vol. 19, Nos 3-4, Winter 1991, pp. 239-250, ἐνθα καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία.

14. Ὡς γνωστόν, ὁ Μητροπολίτης Νέας Ὑόρκης καὶ Προκαθήμενος διὰ μίαν εἰκοσαετίαν (1965-1985) τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς Φιλάρετος, ἦδη ἀπὸ τοῦ 1966, ἤρchiσε μίαν ἀντι-οικουμενιστικὴν θεάρεστον προσπάθειαν, μέσῳ *Ἐκκλησίσεων* καὶ *Ἀνοικτῶν Ἐπιστολῶν* «Πόνου» πρὸς τοὺς Προκαθημένους καὶ τοὺς λοιποὺς ἐπισκόπους τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, πρὸς εὐαισθητοποίησιν καὶ δραστηριοποίησιν αὐτῶν κατὰ τῆς δρώσης πλέον ἐπικινδύνως οἰκουμενιστικῆς παναιρέσεως, ὡς προδρόμου αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἀντιχρίστου. Μία ἀνθολογία τῶν κυριωτέρων ἀντι-οικουμενιστικῶν κειμένων τοῦ Μητροπολίτου Φιλάρετου ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Ἁγιορείτου Ἱερομονάχου Καλλινίκου μὲ τίτλον «Ὁρθόδοξος Μαρτυρία», Ἁγιον Ὁρος-Ἀθῆναι 1985, σελίδες 84.
15. Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀββᾶ Δωροθέου, PG τ. 88, στλ. 1725D (Διδασκαλαίαι ψυχωφελεῖς διάφοροι, I: «Περὶ τοῦ μετὰ σκοποῦ καὶ νήψεως ὁδεύειν τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ», § Γ')· ζ τ. 92, p. 340 (Oeuvres Spirituelles, X, § 166), Paris 1963.
 - Πρβλ. «οὐκ ἐκκλινεῖτε εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερά, κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν ἣν ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεὸς σου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ...» (Δευτ. ε' 32, 33)· «...ὁδῶ βασιλικῆ πορευσόμεθα, οὐκ ἐκκλινούμεν δεξιὰ οὐδὲ εὐώνυμα ...» (Ἀριθ. κ' 17, κα' 22)· «εἶπε Κύριος τῷ Ἰησοῦ υἱῷ Ναυῆ...λέγων: ...ἴσχυε οὖν καὶ ἀνδρίζου, φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν καθότι ἐνετείλατό σοι Μωϋσῆς ὁ παῖς μου, καὶ οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπ' αὐτῶν εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερά, ἵνα συνῆς ἐν πᾶσιν οἷς ἄν πράσῃς», «καὶ ...Ἰησοῦς (τοῦ Ναυῆ) ...εἶπε πρὸς αὐτούς: ...κατισχύσατε οὖν σφόδρα φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βίβλῳ τοῦ νόμου Μωϋσῆ, ἵνα μὴ ἐκκλίνητε εἰς δεξιὰ ἢ εὐώνυμα» (Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, α' 7 καὶ κγ' 6)· «μὴ ἐκκλίνῃς εἰς τὰ δεξιὰ μηδὲ εἰς τὰ ἀριστερά» (Παροιμ. δ' 27).
16. Μ. Βασιλείου, PG τ. 29, στλ. 244D (Ὁμιλία εἰς τὸν Ζ' Ψαλμόν, § 7).
17. Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, «Κλίμαξ», Λόγος Δ' Περὶ ὑπακοῆς, § 105.
18. Ἁγίου Ἰωάννου Κασσιανοῦ, Πρὸς Λεόντιον..., ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 93, 86· τὸ παρατιθέμενον κείμενον εἰς τὴν σελ. 86, λέγει ὁ Ἅγιος Κασσιανὸς ὅτι ἀνῆκει εἰς τὸν Μέγαν Ἀντώνιον.
19. Ρωμ. ι' 2.
20. Βλ. περὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀβερκίου († 1976) ἐν περιοδ. «Ὁρθόδοξος Ἐνστασις καὶ Μαρτυρία», ἀριθ. 18-21/Ἰανουάριος-Δεκέμβριος 1990, σελ. 204 κ.έ., ὅπου δημοσιεύεται καὶ περισπούδαστον ἄρθρον του μὲ τίτλον «εἶναι οἱ ὄροι "Χριστιανὸς" καὶ "Ὁρθόδοξος" ἀκριβεῖς εἰς τοὺς χρόνους μας;» (ἀνεδημοσιεύθη εἰς τὸ περιοδ. «Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις», ἀριθ. 4 Ἰανουάριος-Μάρτιος 1991). Ἅτερον ἐξ ἴσου σπουδαῖον ἄρθρον τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου, μὲ τίτλον «Ἡ Ἀληθὴς Ὁρθοδοξία», βλ. ἐν περιοδ. «Ο.Ε.Μ.», ἀριθ. 24-25/ Ἰούλιος-Δεκέμβριος 1991, σελ. 312 κ.έ. Ἐνα τρίτον σημαντικὸν ἄρθρον τοῦ ἰδίου μὲ τίτλον «[Ἅγιος Ζήλος](#)» θὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον.
- 20α. Ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὸ ἐξῆς περὶ τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἐκτὸς Ρωσίας

δὲν ἰσχύουν πλέον. Διὰ τὰς ἁμαρτίας μας, ἐπέτρεψεν ὁ Θεὸς νὰ ζήσωμεν τὸ λίαν ὀδυνηρὸν γεγονός τῆς ἐγκαταλείψεως ὑπὸ τῆς ΡΟΕΔ τοῦ ἀντι-οικουμενιστικοῦ ἀγῶνος, ἐφ' ὅσον ἡ σεβασμία αὐτὴ Ἐκκλησία, εἰς τὴν πλειοψηφίαν της, ἠνώθη προσφάτως μετὰ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας (4/17.5.2007, Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος).

21. Ὁ Μητροπολίτης Ἀναστάσιος (1873-1965), κατὰ κόσμον Ἀλέξανδρος Γκριμπανόβσκυ (Gribanovsky), ἦτο ὁ διαδεχθεὶς τὸν πρῶτον Ἠγέτην τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς Μητροπολίτην Κιέβου Ἀντώνιον Χραποβίτσκυ († 1936), διετέλεσε δὲ Προκαθήμενος αὐτῆς ἐπὶ τριακονταετίαν (1936-1965). Βλ. βιογραφίαν αὐτοῦ ὑπὸ Ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου Μαξίμοβιτς ἐν περιοδ. «Orthodox Word», Vol. 1, No. 4/July-August 1965, pp. 135-140.
22. Μετὰ τὴν πρόσφατον φανερὰν δραστηριοποίησιν τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς καὶ ἐντὸς Ρωσίας, ἐφ' ὅσον καὶ μετὰ τὴν κατάρρευσιν τοῦ Κομμουνισμοῦ τὰ δύο βασικὰ θέματα τοῦ Σεργιανισμοῦ καὶ Οἰκουμενισμοῦ ἐξακολουθοῦν νὰ ὑφίστανται καὶ νὰ δικαιολογοῦν τὴν ἀκοινωνησίαν μεταξὺ Διασπορᾶς καὶ Πατριαρχείου Μόσχας (Βλ. εἰδικῶς τὴν ἀπὸ Ὀκτωβρίου 1991 Συνοδικὴν Ἐγκύκλιον τῆς Διασπορᾶς, ἐν περιοδ. «Orthodox Life», No 6/November-December 1991, pp. 9-12), τὸ τελευταῖον ὠμίλησε καὶ ἐπισήμως καὶ συνοδικῶς περὶ «τῶν σχισματικῶν τῆς Συνόδου τοῦ Κάρλοβιτς» ποὺ ἐργάζονται διαιρετικῶς καὶ ἀφρόνως! Ἀλλ' ὅμως ὁ Σεργιανισμὸς καὶ ὁ Οἰκουμενισμὸς εἶναι καθαρῶς θέματα Πίστεως, τὰ ὁποῖα δικαιολογοῦν ἀπολύτως τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὀρθοδόξου «ἀποτειχίσεως», κατὰ τὴν Κανονικὴν Τάξιν (ΛΓ' Ἀποστολικὸς Κανὼν, ΙΕ' Πρωτοδευτέρας Συνόδου).
 - Τὸ παράδοξον εἶναι, ὅτι παρὰ τὴν σιωπὴν, τοῦλάχιστον ἐπισήμως, τῶν ἄλλων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἔσπευσαν οἱ Ἄγιορεῖται διὰ τῆς καταπτύστου ἐπιστολῆς των (8.5.1991) πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ Καθηγουμένου π. Ἐφραίμ Φιλοθεΐτου, νὰ χαρακτηρίσουν ἀνεπιτρέπτως τὴν Ρωσικὴν Διασποράν, ὡς «σχισματικὴν», «παρεκκλησιαστικὴν παρασυναγωγὴν», μὲ σαφῆς ὑπονοούμενον ὅτι εὐρίσκεται ἐκτὸς Ἐκκλησίας καὶ ἐκ τούτου στερεῖται Χάριτος καὶ Μυστηρίων (ἐν περιοδ. «Ἐκκλησία», ἀριθ. 11/1-15 Ἰουλίου 1991, σελ. 391-392). Διὰ τὴν μεγάλην πτώσιν τῶν Ἄγιορειτῶν καὶ τὴν τεραστίαν εὐθύνην των ἔναντι τῆς προδοσίας τῶν Οἰκουμενιστῶν τοῦ Φαναρίου βλ. τὸ ἄρθρον «Ἀπάντησις πρὸς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους» (περιοδ. «Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις», ἀριθ. 5/Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 1991) καὶ ἕτερον ἄρθρον «Ὁ Οἰκουμενισμὸς τοῦ Φαναρίου καὶ οἱ Ἄγιορεῖται Πατέρες» (περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 252/Ἰανουάριος-Φεβρουάριος 1993, σελ. 133-136).
23. Μίαν προσπάθειαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν τῆς «Πατερικῆς Ὁρθοδοξίας» ἀποτελεῖ τὸ κείμενον «Ἐκκλησιολογικαὶ θέσεις Ὁρθοδόξων Ἐνισταμένων κατὰ τῆς Παναιρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ» (1984), τὸ ὁποῖον κατ' ἀρχὴν ἀποτελεῖ τὴν καταστατικὴν βάση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανόν.
24. Τὸ «ἀκολουθοῦν ἄρθρον» τοῦ ἰδίου περιοδικοῦ («The Orthodox Word»), No 5 (70)/September-October 1976) ἔφερε τὸν τίτλον: «Ἡ Μονὴ τῶν Ἁγίων

Κυπριανού καὶ Γιουστίνης εἰς Φυλὴν Ἀττικῆς/Μαρτυρία Γνυσίας Ὁρθοδοξίας ἐν Ἑλλάδι» (σελ. 150-159, μετὰ φωτογραφιῶν).

25. Τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ π. Σεραφεῖμ ἔγραψε τὸ παρὸν ἄρθρον (1976) δὲν ἦτο ἀκόμη γνωστὴ εἰς τὴν Δύσειν ἡ ὑπαρξίς τῆς Μαρτυρικῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνυσίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ρουμανίας. Μετὰ τὴν σύναψιν ἐπισημῶς ἐκκλησιαστικῶν σχέσεων τῶν ἀντι-οικουμενιστῶν τῆς Ἑλλάδος μετ' αὐτῆς, ἔγινεν εὐρέως γνωστὴ καὶ ἐχαιρετίσθη ἐνθουσιωδῶς ἀπὸ τοὺς ὅπου γῆς παραδοσιακοὺς Ὁρθοδόξους. Ὁ ἴδιος ὁ π. Σεραφεῖμ ἔσπευσε τότε νὰ ἀφιερῶσθαι εἰς αὐτὴν ἓνα εἰδικὸν τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «The Orthodox Word», No.1 (102)/January-February 1982, φιλοξενήσας σχετικὸν ἄρθρον, μετὰ χαρακτηριστικῶν φωτογραφιῶν, τοῦ Μητροπολίτου Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς Κυπριανοῦ, μὲ τίτλον: «Οἱ Γνύσιοι Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ τῆς Ρουμανίας» (The True Orthodox Christians of Romania).

- Εἰς τὸν παρατιθέμενον λοιπὸν κατάλογον τῶν ὁμολογητριῶν Ἐκκλησιῶν, συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ πολυπληθὴς Ρουμανικὴ Ἐκκλησία τοῦ Πατρῖου Ἡμερολογίου, τελοῦσα νῦν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ τρίτου ἤδη κατὰ σειρὰν Μητροπολίτου κ. Βλασίου.

- Διὰ τὴν ἱστορίαν τῶν ἀκαινοτομῶν τῆς Ρουμανίας βλ. Μητροπολίτου Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς Κυπριανοῦ, Ἡ Μαρτυρικὴ Ἐκκλησία τῶν Γνυσίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν τῆς Ρουμανίας, Φυλὴ Ἀττικῆς 1981, σελίδες 32.

26. Ἦδη εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ὀλοκληρώσεως τοῦ «θαύματος». Ἡ «μαρτυρία» τῶν «Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν καὶ Προμάχων» τοῦ αἰῶνος μας δὲν ἀπέβη «εἰς μάτην». Ἡ ἐπίσημος καὶ ἀνεπίσημος κοινωρία τῶν Γνυσίων Ὁρθοδόξων Ἑλλάδος, Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Ρωσίας καὶ Διασπορᾶς εἶναι ἤδη πραγματικότης. Τὸ «ἠνώμενον μέτωπον» δὲν εἶναι ἓνα μακρυνὸν ὄραμα.

- Βλέπε σχετικὰ ἄρθρα: «Ρουμανία 1992: Ἐνότης Ὁρθοδόξων Ἐνισταμένων» (ἐν περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 248-249/ Μάϊος - Αὐγούστος 1992, σελ. 65 - 66)· «Ἡνώθησαν οἱ Ρῶσοι καὶ Ρουμᾶνοι τοῦ Πατρῖου Ἡμερολογίου» (ἐν περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 252/ Ἰανουάριος-Φεβρουάριος 1993, σελ. 99-101)· «Ἡ χειροτονία τοῦ θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Τριάδιτσα κ. Φωτίου» (αὐτόθι, σελ. 107-110)· «Αἱ ἀντι-οικουμενιστικαὶ φωναὶ γίνονται ἰσχυρότεροι» (ἐν περιοδ. «Ο.Ε.Μ.», ἀριθ. 22-23/ Ἰανουάριος-Ἰούνιος 1991, σελ. 273-276).